

Denna text är en översättning som nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan har låtit göra av det finskspråkiga kollektivavtalet. Kollektivavtalets parter har inte kommit överens om den svenskspråkiga kollektivavtalstexten. Om tolkningen av den svenskspråkiga översättningen leder till ett annat slutresultat än det ursprungliga finskspråkiga kollektivavtalet, ska man följa det finskspråkiga kollektivavtalet. Nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan är inte ansvarig för de skador som uppkommer på grund av eventuella felaktigheter i översättningen.

Tämä on työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan teettämä käännös suomenkielisestä työehtosopimuksesta. Työehtosopimuksen sopijaosapuolet eivät ole sopineet ruotsinkielisestä työehtosopimustekstistä. Mikäli ruotsinkielisen käännöksen tulkinta johtaa erilaiseen lopputulokseen kuin alkuperäinen suomenkielinen työehtosopimus, tulee noudattaa suomenkielistä työehtosopimusta. Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta ei vastaa käännöksen mahdollisista virheellisyyksistä aiheutuvista vahingoista.

Teknologiindustrin rf
Elbranschernas fackförbund rf

**KOLLEKTIVAVTALSLÖSNING
FÖR ELARBETARE
INOM TEKNOLOGIINDUSTRIN**

1.11.2016–31.10.2017

ISBN 978-952-238-165-1
Ombrytning: Jumo Oy / Sampo
Saarinen
Helsingfors, 2016

Innehållsförteckning

AKTUELLT	4
UNDERTECKNINGSPROTOKOLL FÖR KOLLEKTIVAVTALET	8
ÄNDRINGAR I KOLLEKTIVAVTALET SAMT GÄLLANDE LÖNESIFFROR, SEPARATA TILLÄGG SAMT MÅNATLIGA ERSÄTTNINGAR TILL ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIGEN OCH ELBRANSCHENS HUVUDFÖRTROENDEMAN	14
PROTOKOLL ÖVER FÖRLÄNGNINGEN AV DEN ÅRLIGA ARBETSTIDEN	18TOC

AKTUELLT

Kollektivavtalet för elarbetare inom teknologiindustrin förnyades 15.6.2016 genom det undertecknade avtalet i enlighet med det konkurrenskraftsavtal de centrala arbetsmarknadsorganisationerna ingick 14.6.2016. Det nya kollektivavtalet träder i kraft 1.11.2016 och gäller till och med 31.10.2017.

Kollektivavtalslösningen innehåller inga ändringar gällande löner eller andra arbetsvillkor med kostnadseffekter. Ändringarna av det egentliga kollektivavtalet är begränsade till bestämmelsen om tillämpningsområde samt den mening som har lagts till punkt 19.1 om längden på den ordinarie arbetstiden.

Det nya kollektivavtalet stärker det lokala avtalsförfarandet eftersom alla frågor som förbunden har avtalat om

- *lönejusteringar*
- *avtal om krissituationer*
- *förlängning av den årliga arbetstiden*

i första hand genomförs på arbetsplatsen genom lokala uppgörelser som av man avtalat om tillsammans.

Denna gång ges det nya kollektivavtalet inte ut i en tryckt version. Det finns en skriftlig version i form av finns ett häfte som innehåller

- *förfaringssätt och ändringar gällande arbetsvillkoren i branschen som avtalats i kollektivavtalslösningen samt*
- *de lönesiffror, separata tillägg samt månatliga ersättningar till arbetarskyddsfullmäktigen och elbranschens huvudförtroendeman som man kom överens om 23.6.2015 i protokollet om lönejusteringar för det tredje året kollektivavtalet, som undertecknades 31.10.2013 och kompletterades 28.2.2014, är i kraft och som trädde i kraft 1.11.2015 och som gäller under den nya kollektivavtalsperioden.*

Det nya kollektivavtalet finns i sin helhet på förbundens webbsidor.

1

Justering av löner

I kollektivavtalet (underteckningsprotokollet) fortsätter den avtalsbaserade lönejusteringsmodell som använts tidigare. Kollektivavtalet innehåller ingen allmän förhöjning av lönerna.

Justeringen av lönerna genomförs på arbetsplatserna utifrån företagets egna utgångspunkter enligt företagets lönepolitik. En arbetstagare får lön och sporras enligt arbetets svårighetsgrad, kompetensen och resultaten.

Lokalt förhandlas om en löneuppgörelse och dess grunder under november 2016 om man inte kommer överens om att förlänga behandlingstiden. Om man inte kommer överens om en lokal löneuppgörelse, genomför arbetsgivaren eventuella lönejusteringar enligt sin lönepolitik.

2

Överlevnadsklausul

I kollektivavtalets underteckningsprotokoll har det skrivits in ett förfarande där ett avtal mellan arbetsgivaren och elbranschens huvudförtroendeman kan ingås skriftligen på arbetsplatsen i vilket man anpassar arbetsvillkoren under en viss tid när arbetsgivaren hamnar i en allvarlig ekonomisk kris eller en plötslig produktionsrelaterad kris.

Genom att anpassa arbetsvillkoren gällande ekonomiska förmåner som särskilt räknas upp i lönebestämmelserna eller andra avtalsbestämmelser försöker man förhindra eller begränsa krisens effekter samt på detta sätt trygga företagets och arbetsplatsernas framtid. Arbetstagarens lön ska dock alltid vara minst lika stor som hans eller hennes grundlön.

I överlevnadsklausulen har man noga fastställt hur en krissituation konstateras, hur förbunden underrättas och den plan i vilken man övergripande redogör för fastställda och planerade åtgärder för att sanera företagets ekonomi och trygga verksamhetsförutsättningarna.

Anpassningarna av arbetsvillkoren för att stabilisera den kris arbetsgivaren befinner sig i ska bedömas vara nödvändiga med beaktande av målen i avtalet. Åtgärderna ska dessutom stå i proportion till de fördelar som uppnås genom dem. Parterna är skyldiga att regelbundet bedöma hur inbesparingar på arbetskraftskostnader inverkar på arbetsgivarens ekonomiska situation.

3

Ändring av bestämmelsen om tillämpningsområde

Bestämmelsen om kollektivavtalets tillämpningsområde förnyades som ett resultat av beredningen på trepartsbasis (TT-SL-ML) under föregående avtalsperiod. Vissa delar av verkställandet av den förnyade bestämmelsen om tillämpningsområde framskred, men vissa principfrågor lade bestämmelsens praktiska genomförande på is.

I det nya kollektivavtalet återgår man till den gamla ordalydelsen i bestämmelsen om tillämpningsområde. Arbetsgruppen mellan förbunden (TT-SL) försöker fortfarande nå ett samförstånd om den nya bestämmelsen om tillämpningsområdet så att tillämpningen av kollektivavtalet inte grundar sig på hur avtalet tolkas i det enskilda fallet. Arbetsgruppen lämnar in sitt förslag senast 31.5.2017.

I samband med kollektivavtalsförhandlingarna kom man dessutom överens om att förtroendemannaavtalet hösten 2016 genomförs enligt gammal praxis.

4

Förlängning av den årliga arbetstiden

I enlighet med punkt 19.1 i kollektivavtalet har ett separat protokoll gjorts upp över förlängningen av den årliga ordinarie arbetstiden enligt konkurrenskraftsavtalet med 24 timmar utan att inkomstnivån ändras fr.o.m. 1.1.2017. Protokollet ska tillämpas som en del av kollektivavtalet. Hur arbetstiden förlängs avtalas lokalt. Om inget avtal nås, anvisar arbetsgivaren arbetstagarna utöver det arbetstidsschema som används dessutom förlängd ordinarie arbetstid på det sätt som fastställts i det separata protokollet.

När man avtalar lokalt om hur arbetstiden ska förlängas, ska man beakta

- arbetet och arbetstidsformerna på arbetsplatsen
- utvecklingen av produktiviteten och konkurrenskraften samt
- arbetstagarnas individuella arbetstidsbehov.

Ett lokalt avtal ingås årligen skriftligen före utgången av november för ett kalenderår åt gången och det kan sägas upp före utgången av september så att det löper ut i slutet av det innevarande året. Styrningen i kollektivavtalet mot lokala avtal ger ett bra tillfälle att samtidigt också mer allmänt bedöma hur de arbetstidsarrangemang som tillämpas fungerar och vid behov komma överens om nya arbetstidsarrangemang som bättre lämpar sig för båda parternas behov.

Ett lokalt avtal ingås i enlighet med den lokala förhandlingsordningen. Arbetsgivarens avtalspart är dock i första hand elbranschens huvudförtroendeman, om en sådan har utsetts för arbetsplatsen. Arbetsgivaren och en deltidsanställd arbetstagarare avtalar sinsemellan om förlängningen av den ordinarie arbetstiden för arbetstagararen i förhållande till den fulla arbetstiden, om deltidsarrangemanget har konstaterats individuellt.

Enligt bestämmelserna om stoppbräde riktar arbetsgivaren förlängningen av arbetstiden genom att anvisa arbetstagararen en extra arbetsdag och genom att förlänga arbetsskift.

För det arbete som utförs med anledning av förlängningen av arbetstiden betalas lön. För att den årliga inkomstnivån ska förbli oförändrad minskas beloppet för den söckenhelgsersättning som betalas till en arbetstagarare med timlön och det utjämningsstillägg som betalas i treskiftsarbete.

Det separata protokollet innehåller även vissa undantag till kollektivavtalsbestämmelserna om ordinarie arbetstid och söndagsarbete för situationer då den ordinarie arbetstiden förlängs på det sätt man avtalar om lokalt i enlighet med bestämmelserna i det separata protokollet.

Förbunden tillsätter en arbetsgrupp att bedöma hur sätten för att förlänga arbetstiden fungerar och följa upp effekterna av förlängningen av arbetstiden på företagens konkurrenskraft och antalet arbetsplatser. Arbetsgruppens uppgift är också att främja genomförandet av de lokala avtalen om förlängningen av arbetstiden samt komma med förslag om eventuella ändringsbehov i fråga om systemet. Arbetsgruppen lämnar in en detaljerad rapport om hur systemet fungerar till kollektivavtalsparterna senast 31.5.2019.

TEKNOLOGIINDUSTRIN RF
ELBRANSCHERNAS FACKFÖRBUND RF

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL TILL KOLLEKTIVAVTALET FÖR ELARBETARE INOM TEKNOLOGIINDUSTRIN

Tid 15.6.2016

Plats Teknologiindustrin rf, Helsingfors

Närvaran **Teknologiindustrin rf**
de

Elbranschernas
fackförbund rf

Pekka Kärkkäinen
Marjo Uusi-Pantti
Tero Tuominen

Tero Heiniluoma
Sauli Väntti
Markku Kemppainen
Heikki Aitonurmi
Niilo Ojala
Kari Vinnari
Jari Ollila

1

Undertecknande av kollektivavtalet

Det konstaterades att ett kollektivavtal i enlighet med förhandlingsresultatet som nåddes 3.6.2016 i dag har undertecknats mellan förbunden. Samtidigt konstaterades att det gällande kollektivavtalet som undertecknats 31.10.2013 och kompletterats 28.2.2014 upphör att gälla 31.10.2016. Det nu undertecknade kollektivavtalet träder i kraft 1.11.2016.

Detta kollektivavtal har uppgjorts i enlighet med det konkurrenskraftsavtal som ingicks mellan centralorganisationerna 14.6.2016.

2

Justering av löner

Förhandlingar om löneuppgörelsen och dess grunder

Om löneuppgörelsen förhandlas lokalt med beaktande av situationen beträffande företaget eller arbetsplatsens ekonomi, orderstock och sysselsättning samt kostnadskonkurrenskraft på marknaden. Syftet med de lokala förhandlingarna är att nå en löneuppgörelse som motsvarar situationen och behoven på respektive företag och arbetsplats. Syftet är också att stödja lönebildningens sporrande effekt, en rättvis lönestruktur och lönegradering samt produktivitetsutveckling på arbetsplatsen.

Lokal löneuppgörelse

I den lokala löneuppgörelsen ska man komma överens om hur lönejusteringarna genomförs samt tidpunkten för och storleken på dem. Ett avtal ingås skriftligen med huvudförtroendemannen senast 30.11.2016, om man inte kommer överens om att förlänga behandlingstiden. Elbranschens huvudförtroendeman ska beredas möjlighet att delta då ärendet behandlas och avtal ingås. Om man inte kommer överens om en lokal löneuppgörelse, genomför arbetsgivaren eventuella lönejusteringar enligt sin lönepolitik.

Om parterna inte når en enhetlig lokal löneuppgörelse, ingås avtal om en löneuppgörelse för arbetstagarna som omfattas av elbranschens kollektivavtal mellan arbetsgivaren och elbranschens huvudförtroendeman före 30.11.2016, om man inte kommer överens om en förlängning av behandlingstiden.

3

Tillämpning av prestationslön i vissa fall

Förbunden konstaterar att det inte finns några hinder för att tillämpa prestationslön vid utförandet av strömavbrottsarbeten och s.k. driftstoppsarbeten, om de normala förutsättningarna för prestationslönearbete föreligger.

Att använda prestationslön förutsätter dock precision vid fastställandet av lönegrunderna. Detta nås genom att reservera tillräckligt med resurser för bl.a. arbetsstudier.

4

Uppmuntran att avlägga yrkesexamina

Förbunden har gemensamt i samband med kollektivavtalsförhandlingarna konstaterat att yrkes- och specialyrkesexamina inom avtalsbranschen som arbetstagarna har avlagt är till stor hjälp när man säkerställer arbetstagarnas yrkesmässiga kompetens, som är en av de centrala faktorerna som stöder konkurrenskraften.

Förbunden rekommenderar att både arbetsgivarna och förtroendemännen uppmuntrar arbetstagarna på arbetsplatsen att avlägga yrkes- och specialyrkesexamina.

Det ligger i arbetstagarens intresse att höja sin yrkeskompetens. Sysselsättningen säkerställs, möjligheterna att förflyttas till mer krävande och bättre avlönat arbete inom företaget ökar och höjd kompetens möjliggör en höjning av den personliga lönedelen.

Vid fördelningen av arbetena är principen den att en arbetstagare som avlagt en yrkesexamen ges mer krävande arbetsuppgifter i takt med att hans eller hennes arbetsprestationer förbättras.

Lokalt ska utredas om lönestrukturen på arbetsplatsen i tillräcklig mån uppmuntrar till att avlägga yrkes- och specialyrkesexamina.

5

Aspekter på tidlön

Vid fastställandet av den personliga tidlönen för arbetstagare inom elbranschen ska yrkets särskilda krav bl.a. när det gäller krävande service- och underhållsarbeten på elektroniska styrsystem beaktas. Montörs- och/eller övermontörsexamen som arbetstagarna avlagt med godkänt betyg påverkar som en förhöjande kompetensfaktor vid fastställandet av arbetstagarens tidlön.

6

Förhandlingsordning i förhållande till övriga kollektivavtal

Då ett ärende beträffande förtroendemannauppdrag allmänt berör arbetstagarna på arbetsplatsen, har arbetsplatsens huvudförtroendeman den beslutsfattanderätt som tillhör arbetstagarnas representant. Om arbetsplatsens huvudförtroendeman inte har valts av en fackavdelning som är medlem i Elbranschernas fackförbund, ska även elbranschens huvudförtroendeman kallas att delta i förhandlingarna för att de arbetstagares synpunkter, som arbetar inom elbranschen, blir beaktade.

I frågor som endast berör arbetstagarna inom elbranschen förs förhandlingarna med iakttagande av bestämmelserna om förhandlingsordning med den förtroendeman, som har valts med stöd av detta avtal.

7

Överlevnadsklausul

Ekonomiska och andra svårigheter och hur dessa konstateras och meddelas till förbunden samt en plan

Ett avtal om anpassning av arbetsvillkoren ska hänföra sig till en allvarlig ekonomisk kris eller en plötslig produktionskris som drabbat arbetsgivaren och som konstaterats tillsammans under samarbetsförhandlingar på arbetsplatsen eller i något annat sammanhang och vars konsekvenser – såsom minskning av arbetskraften – kan förebyggas eller begränsas genom denna åtgärd.

För att trygga arbetsgivarens verksamhet och arbetsplatserna kan man lokalt mellan arbetsgivare och elbranschens huvudförtroendeman avtala om att anpassa arbetsvillkoren gällande löner eller andra ekonomiska förmåner också så att man avviker från kollektivavtalets minimivillkor på det sätt som avtalas nedan. Med andra ekonomiska förmåner avses lördagstillägg, söndagstillägg, skifttillägg och miljöstillägg samt möjlighet att byta semesterpenningen mot ledig tid. Avtalet ingås så att det gäller ett företag eller en del av ett företag.

Arbetstagarens lön ska dock alltid vara minst lika stor som hans eller hennes grundlön. Lönegarantin gäller dock inte situationer då man avtalar om att betalningen av lönen till sitt fulla belopp flyttas till en senare tidpunkt. En ändring av beloppet eller tidpunkten för betalning av lönen eller ett annat penningbelopp ska ske inom ramen för bestämmelserna om lönegaranti.

Genom denna skrivelse begränsas inte kollektivavtalsparternas inbördes avtalsfrihet och inte heller arbetsgivarens ensidiga rätt att anpassa arbetsvillkoren enligt lagen och rättspraxis.

Innan förhandlingar inleds på arbetsplatsen ska kollektivavtalsparterna underrättas.

I fråga om konstaterandet av arbetsgivarens ekonomiska svårigheter eller en produktionskris har parterna rätt att i förhandlingarna vända sig till förbundens experter för hjälp. Elbranschens huvudförtroendeman och eventuella experter som anlitas ska hemlighålla uppgifter om arbetsgivarens ekonomiska situation som de får i samband med förhandlingarna när arbetsgivaren meddelar att uppgifterna är sekretessbelagda.

När man förhandlar på arbetsplatsen om ett avtal för att anpassa arbetsvillkoren ska arbetsgivaren öppet redogöra för företagets ekonomiska situation och dess utvecklingsutsikter för elbranschens huvudförtroendeman.

När förhandlingarna börjar ska arbetsgivaren dessutom lägga fram en plan där han eller hon övergripande redogör för konstaterade och planerade åtgärder för att sanera företagets ekonomi och trygga verksamhetsförutsättningarna. Det mål man strävar efter förverkligas bäst när det konsekvent beaktas i arbetsgivarens hela verksamhet. I planen införs under de lokala förhandlingarna också parternas gemensamma mål och ställningstaganden samt arbetsgivarens möjlighet att återställa inbesparade lönekostnader efter att krisen är över.

Nödvändig och rimlig försämring av de arbetsvillkor som är föremål för avtalet

Anpassningarna av arbetsvillkor som gäller löneförmåner eller andra ekonomiska förmåner och som stabiliserar arbetsgivarens ekonomi eller produktionskris ska bedömas vara nödvändiga med beaktande av målen i avtalet. En sänkning av lönen och nedskärningar i arbetsvillkor gällande andra ekonomiska förmåner ska dessutom stå i proportion till de fördelar som uppnås genom dem. Parterna ska regelbundet bedöma hur inbesparingar på arbetskraftskostnader inverkar på arbetsgivarens ekonomiska situation.

Åtgärdernas tillfälliga natur

Ett lokalt avtal ingås skriftligen med elbranschens huvudförtroendeman för den tid man bedömer att arbetsgivarens ekonomiska situation stabiliseras, dock för högst ett år åt gången. Det tidsbundna avtalet kan sägas upp med en uppsägningstid på två månader, om det inte längre finns skäligen grunder för att förlänga avtalet.

8

Undertecknande av tilläggsprotokollet till kollektivavtalet

Det konstateras att förbunden i dag har undertecknat ett protokoll över hur den årliga arbetstiden förlängs i kollektivavtalet för elarbetare inom teknologiindustriens tillämpningsområde enligt de centrala arbetsmarknadsorganisationernas konkurrenskraftsavtal från 2016. Protokollet ska tillämpas som en del av kollektivavtalet mellan förbunden.

9

Arbetsgrupper

Förbunden tillsätter följande arbetsgrupper:

- Arbetsgruppen för utbildning
- Arbetsgruppen för hur personalrepresentationen fungerar
- Arbetsgruppen för arbetsplatsspecifika experiment
- Arbetsgruppen för utveckling av lönebestämmelserna
- Arbetsgruppen för arbetstidsfrågor
- Arbetsgruppen för service- och underhållsfrågor
- Arbetsgruppen för samarbete och lokala avtal
- Arbetsgruppen för utomstående arbetskraft och utstationerade arbetstagare
- Kollektivavtalets tillämpningsområde

10

Justering av protokollet

Det avtalades att detta protokoll justeras av Eeva-Liisa Inkeroinen, Tero Heiniluoma och Jari Ollila.

In fidem *Pekka Kärkkäinen*

Justerat *Eeva-Liisa Inkeroinen Tero Heiniluoma Jari Ollila*

ÄNDRINGAR SOM GJORTS I KOLLEKTIVAVTALET FÖR ELARBETARE INOM TEKNOLOGIINDUSTRIN

Kollektivavtalets första punkt ”Avtalets tillämpningsområde” ändras och lyder på följande sätt:

1 Avtalets tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kollektivavtal tillämpas på de arbetstagare inom elbranschen som är anställda vid Teknologindustri rf:s medlemsföretag.

Bestämmelserna i detta kollektivavtal gäller dock inte de arbetstagare på produktionssidan på de arbetsplatser eller avdelningar som tillhör den eltekniska industrin på vilka man tillämpar det gällande avtalet inom huvudbranschen. Med elteknisk industri avses industriell tillverkning av produkter som designats med tanke på elektriska egenskaper.

Detta avtal tillämpas inte heller på anställningsförhållanden mellan de företag inom byggnadsplåt- och industriisoleringsbranschen som är medlem i Metalliteollisuudenharjoittajain liitto – MTHL:n Työnantajat ry, som är medlemsförening i Teknologindustri rf, och deras arbetstagare.

Punkt 19.1 ”Längden på den ordinarie arbetstiden” i kollektivavtalet ändras och lyder på följande sätt:

19.1. Längden på den ordinarie arbetstiden

Den ordinarie arbetstiden är högst 8 timmar per arbetsdygn och 40 timmar per arbetsvecka.

Till kollektivavtalet har bifogats ett protokoll över hur den årliga arbetstiden förlängs i avtalsbranschen enligt de centrala arbetsmarknadsorganisationernas konkurrenskraftsavtal från 2016.

**GÄLLANDE LÖNESIFFROR, SEPARATA TILLÄGG SAMT MÅNATLIGA
ERSÄTTNINGAR TILL ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIGEN OCH
ELBRANSCHENS HUVUDFÖRTROENDEMAN
(fr.o.m. 1.11.2015)**

8.1.2 Arbetsgruppering enligt svårighetsgrad (AGS)

Uppgiftsrelaterade tim- och månadslöner

När nio svårighetsgrupper används, är de uppgiftsrelaterade månadslönerna följande:

Svårighetsgrupp	Uppgiftsrelaterad timlön cent/timme	Uppgiftsrelaterad månadslön euro/månad	Lönegrupp
1	882	1537	C
2	926	1614	C
3	972	1695	C
4	1021	1779	B
5	1072	1868	B
6	1126	1962	B
7	1182	2060	A
8	1241	2163	A
9	1303	2271	A

8.1.3 Grovindelning (GI)

Uppgiftsrelaterade tim- och månadslöner

De uppgiftsrelaterade lönerna enligt svårighetsgrupp är följande:

Svårighetsgrupp	Uppgiftsrelaterad timlön cent/timme	Uppgiftsrelaterad månadslön euro/månad	Lönegrupp
I	882	1537	C
II	1021	1779	B
III	1182	2060	A

8.1.4 Annat lokalt avtalat sätt att fastställa arbetets svårighetsgrad

Uppgiftsrelaterade tim- och månadslöner

De uppgiftsrelaterade lönerna i svårighetsgrupperna är följande:

	Timlöner cent/timme	Månadslöner euro/månad
nedre gräns	882	1537
övre gräns	1303	2271

10.1 Arbetstagare under 18 år, studerande och praktikanter

Tim- och månadslönerna för studerande och arbetstagare under 18 år är följande:

	cent/timme	euro/månad
Nivå 1	762	1328
Nivå 2	800	1394
Nivå 3	840	1464
Nivå 4	882	1537

14.1 Tillfällig avvikelse i arbetsförhållandena

Tillägget uppgår till högst 57 cent/timme.

14.2 Exceptionell olägenhet eller besvärlighet

Tillägget uppgår till minst 43 cent/timme.

14.3 Skifttillägg

I ordinarie skiftarbete betalas för timmarna i kvälls- och nattskift ett skifttillägg enligt följande:

kvällsskift	(t.ex. kl. 14–22)	115 cent/timme
nattskift	(t.ex. kl. 22–06)	212 cent/timme

=====

Till en arbetstagare i kontinuerligt treskiftsarbete och i fortgående två- eller enskiftsarbete betalas för varje timme som hör till den ordinarie arbetstiden som han eller hon har utfört under lördagsarbetsdygnet ett separat lördagstillägg på 212 cent/timme.

28 ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIGENS ARBETARSKYDDSOMBUDETS VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR

OCH

28.2 Ersättning av inkomstbortfall och månadsersättning

=====

Arbetskyddsfullmäktigen ersätts för inkomstbortfallet till följd av att han eller hon under sin arbetstid sköter ovan avsedda uppdrag beträffande arbetsskyddet samt dessutom, om inte annat avtalats, betalas varje månad en ersättning enligt följande:

Befrielse från arbete i timmar/4 veckor	Ersättning/mån.
4–15 timmar	74
16–33 "	81
34–55 "	88
56–79 "	106
80–95 "	126
96–139 "	148
140–159 "	173
160 timmar/helt befriad	207

43.4 Förtroendemannens verksamhetsförutsättningar

43.4.4 Ersättning för inkomstbortfall och månadsersättning

C. Månadsersättning

Till elbranchens huvudförtroendeman betalas utöver ersättning för inkomstbortfall dessutom en månatlig ersättning enligt följande:

Antal representerade arbetstagare	Ersättning/mån.
5–9	50
10–19	74
20–49	81
50–99	88
100–149	106
150–	126

PROTOKOLL ÖVER HUR DEN ÅRLIGA ARBETSTIDEN FÖRLÄNGS I KOLLEKTIVAVTALET FÖR ELARBETARE INOM TEKNOLOGIINDUSTRINS TILLÄMPNINGSOMRÅDE ENLIGT DE CENTRALA ARBETSMARKNADSORGANISATIONERNAS KONKURRENSKRAFTSAVTAL FRÅN 2016

1. Avtalets syfte

I detta protokoll har de undertecknade förbunden avtalat om hur den årliga arbetstiden förlängs i kollektivavtalet för elarbetare inom teknologiindustrins tillämpningsområde enligt konkurrenskraftsavtalet från och med 1.1.2017.

Principen enligt konkurrenskraftsavtalet om att förlänga arbetstiden utan att inkomstnivån ändras genomförs för arbetstagare med timlön på det sätt som avtalas närmare nedan genom minska det utjämningsstillägg som betalas i treskiftsarbete samt genom att skära ner söckenhelgersättningen för alla arbetstagare. En arbetstagare med månadslön får sin vanliga månadslön oavsett antalet arbetstimmar som infaller under löneperioden.

2. Den ordinarie arbetstidens längd och hur den ordnas

Den ordinarie arbetstidens längd och hur den ordnas bestäms utöver kollektivavtalsbestämmelserna enligt bestämmelserna i detta protokoll.

3. Genomsnittlig arbetstid per vecka

3.1. Genomsnittlig arbetstid per vecka i dag- och tvåskiftsarbete (KA 19.1.1)

När man utför normalt heltidsarbete, dvs. 40 timmar per arbetsvecka, ska arbetstiden i dag- och tvåskiftsarbete utjämnas och ordnas så att den under högst ett kalenderår är

i genomsnitt 36,7 timmar per vecka år 2017

i genomsnitt 36,7 timmar per vecka år 2018

i genomsnitt 36,7 timmar per vecka år 2019

Den genomsnittliga arbetstiden under kalenderåret grundar sig på utjämningsledigheten på 12,5 dagar och den lokalt avtalade förlängningen av arbetstiden med 24 timmar.

3.2 Genomsnittlig arbetstid per vecka i treskiftsarbete (KA 19.1.2)

Från och med 1.1.2017 förlängs den genomsnittliga arbetstiden per vecka till högst 36,3 timmar per vecka i intermittert treskiftsarbete och till högst 35,4 timmar per vecka i kontinuerligt treskiftsarbete beroende på hur förlängningen av den årliga arbetstiden med 24 timmar genomförs på arbetsplatsen.

4. Lokalt avtal om att förlänga arbetstiden

Den årliga arbetstiden ska förlängas från och med 1.1.2017 på det sätt man lokalt kommer överens om (KA punkt 44) med 24 timmar i heltidsarbete utan att den årliga inkomstnivån ändras.

Förlängningen av den årliga arbetstiden för en deltidanställd arbetstagare utan att den årliga inkomstnivå ändras genomförs genom ett avtal mellan arbetsgivaren och den arbetstagare som är part i arbetsavtalet. Om arbetsplatsen i allmänhet tillämpar ett visst deltidssarrangemang, genomförs förlängningen av arbetstiden på det sätt man lokalt avtalar om (KA punkt 44). Arbetstiden förlängs i samma förhållande som mellan deltiden till den fulla arbetstiden.

Ett lokalt avtal ingås enligt punkt 44 i kollektivavtalet i ovan nämnda fall mellan arbetsgivaren och elbranschens huvudförtroendeman, om en huvudförtroendeman för elbranschen har utsetts på arbetsplatsen.

Tidpunkten då avtalet ingås och avtalets längd

Avtalet om förlängningen av arbetstiden ingås skriftligen varje år före slutet av november och gäller i ett kalenderår åt gången. Därefter förlängs avtalet tills vidare, om ingendera avtalsparten senast före slutet av september skriftligen har sagt upp avtalet så att det löper ut i slutet av det innevarande året.

Avtalets innehåll

Genom det lokala avtalet förlängs arbetstiden på ett sätt som är lämpligt för arbetet och arbetstidsformerna på arbetsplatsen och med beaktande av utvecklingen av produktiviteten och konkurrenskraften samt arbetstagarnas individuella arbetstidsbehov.

En söckenhelg som med stöd av denna bestämmelse har gjorts till ordinarie arbetstid förlänger den ordinarie arbetstiden för den ifrågavarande veckan.

Förlängning av arbetstiden om inget lokalt avtal ingås

A. Dag- och tvåskiftsarbete

Under kalenderåret förlänger arbetsgivaren den årliga arbetstiden med 24 timmar och för en deltidsanställd arbetstagare med ett timantal enligt förhållandet till den fulla arbetstiden. Förlängningen genomförs så att arbetstagaren utöver det arbetstidsschema som tillämpas anvisas högst 8 timmar ordinarie arbetstid per dag under en ledig lördag eller högst två timmar ordinarie arbetstid under en arbetsdag. En lördag som avses ovan kan dock inte vara en söckenhelg, en lördag i en söckenhelgsvecka eller en ledighet för att jämna ut arbetstiden. Arbetsgivaren ska iaktta bestämmelserna om hur länge på förhand arbetstidsschemat ska meddelas.

B. Treskiftsarbete

Under kalenderåret förlänger arbetsgivaren den årliga arbetstiden med 24 timmar och för en deltidsanställd arbetstagare med ett timantal enligt förhållandet till den fulla arbetstiden. Förlängningen genomförs, med beaktande av bestämmelserna om hur länge på förhand arbetstidsschemat ska meddelas, så att arbetstagaren utöver det arbetstidsschema som tillämpas anvisas ett arbetsskift på högst 8 timmar ordinarie arbetstid.

Utöver detta anvisar arbetsgivaren arbetstagaren utöver det arbetstidsschema som följs dessutom ordinarie arbetstid vid fyra olika tillfällen fyra timmar åt gången antingen i början eller i slutet av arbetsskiftet och meddelar detta en dag på förhand. Arbetsgivaren ska dock ta hänsyn till om arbetstagaren på grund av en motiverad personlig orsak är förhindrad att arbeta ett förlängt arbetsskift. Förlängningen av arbetsskiftet genomförs i sådana fall vid en senare tidpunkt som arbetsgivaren bestämmer.

Lön som ska betalas för förlängningen av arbetstiden

För det arbete som utförs med anledning av den förlängning av arbetstiden som avses här betalas lön.

En arbetstagare med månadslön får sin vanliga månadslön oavsett antalet arbetstimmar som infaller under löneperioden.

För att den årliga inkomstnivån för en arbetstagare med timlön ska förbli oförändrad, riktas nedskärningen av arbetslönen till den söckenhelgsersättning som ska betalas till arbetstagaren och i fråga om en arbetstagare i treskiftsarbete dessutom till det utjämningsstillägg som

betalas till honom eller henne. Hur detta genomförs i övrigt kan man avtala om lokalt.

När ett anställningsförhållande inleds under ett pågående kalenderår

En arbetstagare vars anställningsförhållande har inletts den 15 januari eller senare omfattas inte av förlängningen av arbetstiden som avses i detta protokoll under sitt anställningsförhållandes första kalenderår. Som söckenhelg ersättning för detta år betalas arbetstagaren lön för 8 timmar enligt genomsnittlig timförtjänst och en deltidsanställd arbetstagare betalas en proportionerlig ersättning enligt bestämmelserna i punkt 23.1 och 23.2 i kollektivavtalet. Samtidigt betalas arbetstagaren ett utjämningsstillägg som i intermittert treskiftsarbete är 11 procent och i oavbrutet treskiftsarbete 14,3 procent av arbetstagarens kvartalsvis fastställda genomsnittliga timförtjänst.

När ett anställningsförhållande upphör under ett pågående kalenderår

Om arbetstagarens anställningsförhållande upphör under ett pågående kalenderår och han eller hon omfattas av förlängningen av arbetstiden samt nedskärningen av söckenhelg ersättningen och utjämningsstillägget som avses i detta protokoll, ska arbetsgivaren i samband med slutlönen betala tillbaka ersättning som eventuellt dragits av till för stort belopp i förhållande till den lön som betalats för den arbetstidsförlängning som arbetstagaren utfört.

5. Utjämningsstillägg och utbetalning av dessa (KA 19.3)

Inkomstbortfall till följd av arbetstidsutjämnningen till genomsnittlig veckoarbetstid ersätts så att arbetstagaren för varje under den ordinarie arbetstiden utförd timme i detta avtal avsedd arbetstidsform intjänar ett tillägg i cent, som i dag- och tvåskiftsarbete är 6,3 procent, i intermittert treskiftsarbete 10,9 procent och i kontinuerligt treskiftsarbete 14 procent av arbetstagarens kvartalsvis beräknade genomsnittliga timförtjänst.

6. Arbetstidsschema (KA 19.4)

När man avtalar om att förlänga den ordinarie arbetstiden kan man dock omvandla lördagen under en söckenhelgsvecka till en arbetsdag enligt bestämmelserna i detta protokoll.

7. Organisering av arbetstid genom lokalt avtal (KA 19.7)

Lokalt kan man avtala om hur den ordinarie arbetstiden ska förlängas enligt bestämmelserna i detta protokoll.

8. Söndagsarbete (KA 20.8)

Om den ordinarie arbetstiden förlängs enligt bestämmelserna i detta protokoll genom att avtala om att omvandla en söckenhelg till en arbetsdag, betalas ingen söndagsförhöjning för denna söckenhelg. Arbete på denna dag utförs utan särskilt samtycke.

9. Söckenhelgersättning (KA 23.1)

Som söckenhelgersättning betalas en arbetstagare med timlön lönen för 8 timmar som uppgår till 64,6 procent av den genomsnittliga timförtjänsten.

10. Uppföljning av förlängningen av arbetstiden enligt konkurrenskraftsavtalet

En arbetsgrupp mellan förbunden följer kontinuerligt upp effekterna av den förlängda arbetstiden på konkurrenskraften för företagen i branschen och hur antalet arbetsplatser utvecklas samt bedömer hur det lokala avtalsförfarandet enligt detta protokoll fungerar. Därutöver främjar arbetsgruppen det lokala avtalsförfarandet i anslutning till förlängningen av arbetstiden med beaktande av arbetsplatsernas olika behov.

Arbetsgruppen kommer med förslag på eventuella ändringsbehov i anslutning till systemet. Likaså ska arbetsgruppen före 31.5.2019 avge en detaljerad rapport över hur systemet fungerar.

11. Uppsägning av protokollet

Detta protokoll kan sägas upp första gången så att det upphör att gälla 31.12.2019. Ett skriftligt meddelande om att protokollet sägs upp ska göras till den andra avtalsparten senast 30.9.2019.

Därefter kan protokollet sägas upp varje år före slutet av september så att det löper ut i slutet av kalenderåret i fråga.

Helsingfors den 15 juni 2016

Teknologiindustrin rf
Eeva-Liisa Inkeroinen

Elbranschernas fackförbund rf
Tero Heiniluoma   Jari Ollila

